

Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 10.

11te marts 1894.

20de aarg.

Forbuden frugt.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, bestalt i forud. I pakker til en adresse paa over 5 ekspl. leveres det for 40 cents, og over 25 ekspl. for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Præge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar ekspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende reaktioner af bladet sendes til Rev. C. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for søndagsskolen.

Tiende lekke.

Det fjerde bud.

ABC-Klassen: Det fjerde bud.

Katekismus-klassen: Det fjerde bud og Luthers forklaring.

Forklarings-klassen: Det fjerde bud, Luthers forklaring samt Rom. 13, 1 (Sp. 111), 2 Kor. 5, 20 (Sp. 114) og Ap. gj. 5, 29 (Sp. 122).

Ø i k.

1. Hvorfor staar dette bud øverst paa den anden table? Fordi fader og moder er vor nærmeste næste.
2. Hvorfor skal vi ikke bære elske dem som vor næste ellers, men ogsaa hædre dem? Fordi Gud selv har stillet dem øverst og ligesom sat dem i sit sted her paa jorden.
3. Hvem er disse andre, som har at byde og raade over os, som katekismen stiller ved siden af vore forældre? Dermed menes vore foresatte i hus og land, i skole og kirke.
4. Hvorfor skal vi ikke bære elske, men ogsaa hædre dem? Fordi Gud har sat dem over os (Rom. 13, 1. 2 Kor. 5, 20).
5. Hvorledes bør vi hædre vore forældre og foresatte? Ved at holde dem i ære, tjene, adlyde, a te og elske dem.
6. Naar holder vi dem i ære og agter vi dem? Naar vi af hjertet ser op til dem som satte over os i Guds sted.
7. Naar tjener vi dem? Naar vi gjør alt det gode, vi kan, for dem, selv da, naar de ikke beider os derom (Luth, Bbh. 30).
8. Naar lyder vi dem? Naar vi villig gjør, hvad de bealer (Jesus, Bbh. 55).
9. I hvilke ting har vi at lyde vore foresatte? I alle de ting, i hvilke Gud har sat dem over os.
10. Om nu forældrene eller foresatte skulde befale os noget syndigt? Da bør vi adlyde Gud mere end mennefter (Ap. gj. 5, 29).
11. Naar elsker vi vore forældre og foresatte? Naar det er os en lyst at glæde dem og en sorg at bedrøve dem (Jofef, Bbh. 23).
12. Hvorlænge bør børnen hædre sine forældre? Til sin dødsdag.
13. Hvad forbyder Gud os i det fjerde bud? At foragte og fortræne vore forældre og andre, som har at byde og raade over os.
14. Naar foragter vi vore forældre eller foresatte? Naar vi ikke bryr os om deres værdsigthed, ære eller vilje (Eliis sønner, Bbh. 31).
15. Naar fortræner vi dem? Naar vi ved slet opførsel gjør dem brede eller bedrøvede (Absalom og Akitofel, Bbh. 37).
16. Hvad godt lover Gud dem, som holder det fjerde bud? Det skal gaa dem vel, og de skal længe leve paa jorden.

Lessons for the Sunday School.

Tenth Lesson.

THE FOURTH COMMANDMENT.

ABC Class: The Fourth Commandment.

Catechism Class: The Fourth Commandment and Luther's Explanation.

Explanation Class: The Fourth Commandment, Luther's Explanation, Rom. 13. 1 (Quest. III), 2 Cor. 5. 20 (Quest. 114), and Acts 5. 29 (Quest. 122).

INSTRUCTION.

1. Why does this commandment stand at the head of the Second Table? Because father and mother are our nearest neighbor.
2. Why must we not only love them, as we do others that are ours neighbors, but also honor them? Because God himself has placed them above others and, so to speak, put them in his stead here on earth.
3. Who are these "superiors," that the Catechism places at the side of our parents? They are people, that are put over us in house and country, in school and church.
4. Why should we not only love, but also honor them? Because they are placed over us by God.—Rom. 13. 1; 2 Cor. 5. 20.
5. When do we honor our parents and superiors? When we truly believe them to be placed over us, as in God's stead.
6. In what ways ought we to honor them? By serving, obeying, and loving them.
7. When do we serve them? When we do them all the good in our power, even when they do not ask it of us. Ruth.—B. H. 30.
8. When do we obey them? When we willingly do what they tell us to do. Jesus.—B. H. 55.
9. In what matters must we obey our superiors? In all those matters in which God has placed them over us.
10. What if our parents or superiors should ask us to do something wrong? Then we must obey God rather than men.—Acts 5. 29.
11. When do we love our parents and superiors? When we find it a pleasure to please them, and a pain to pain them. Joseph.—B. H. 23.
12. How long should children honor their parents? Until death.
13. What does God forbid us in the fourth commandment? We must not despise nor displease our parents and superiors.
14. When do we despise them? When we do not care for their dignity, honor, or will. The sons of Eli.—B. H. 31.
15. When do we displease them? When we anger or pain them by bad behavior. Absalom and Achitophel.—B. H. 37.
16. What good does God promise those that keep the fourth commandment? Their days shall be long upon the land, which the Lord, their God, giveth them.

Det er ikke den cent, en fortjener, men den, en sparer, som gjør en mand rig.

Bin gjør en spotter, stærk drik gjør, at en lærer, og her, som forbides derved, bliver ikke vis.—[Salomos ordsprog.

Det hemmelighedsfulde brag.

(Slutning.)

Før man havde tændt ild under kjed-
lerne, var skibet bragt for vinden,
forat flammerne og røgen ikke
skulde blæses forover og derved
udsætte riggen for fare og hindre
folkene i deres arbejde. En del af mand-
skabet havde gjerne ønsket, at skibet havde
beholdt denne kurs og saa snart som muligt
kommet bort fra denne uhyggelige egn; men
kapteinen var ikke saa overtroisk. Han be-
sluttede at undersøge sagen, befalede derfor,
at man skulde slukke varmen og bringe skibet
mod vinden. Snart efter krydsede skibet hen-
over i den retning, hvorfra lyden var kom-
men. Oppe i masteturven sad en mand med
ordre til at holde skarv udkig. Da hørtes
paany de samme toner! Man skyrede videre
i samme retning. Til sidst sagtede man
skibets fart, og kapteinen gav ordre til at
sætte en baad paa vandet. Men da han
vilde kommandere en del mænd til at følge
med i baaden, veg folkene tilbage; de vilde
vente, til der blev fuld dag.

„Hvad?“ udbrød kapteinen. „Er da
vel ikke bange? Tror I, at det er onde
aander, som færdes her?“

„Bludselig holdt han inde, medens matro-
serne satte i et skrig. Et forunderligt syn
viste sig for bore øine. Et mat, blaaagtigt,
fosforagtigt lys blussede med engang frem
i halvmørket og viste et brag, hvis masser
var horte, og blot en klump af stormasten
tilbage. Fartøjets baug var vendt mod
hvalfangerskibet, og man kunde fra dettes
maste se indover bragets dæk. Tæt bag
den bagerste luge brændte en blaaagtig,
blaffende flamme, som snart blussede iveiret,
snart lyntes nær ved at slutne, og i lys-
skæret havde man overblik over hele dækket.
Man stirrede alt, hvad man kunde for at
saa øie paa skibets mandskab; men intet
menneskeligt væsen var at se. Derimod saa
man i flammelyset nogle magre, spøgelses-
agtige dyresskikkelser urolig snige sig omkring.

„Jeg tilstaar“, sagde min meddeler, „at
jeg følte mig greben af rædsel. Jeg var
opvokset i en del af Ny England, hvor troen
paa ovennaturlige aabenbaringer endnu var
almindelig. Jeg havde hørt, at onde aan-

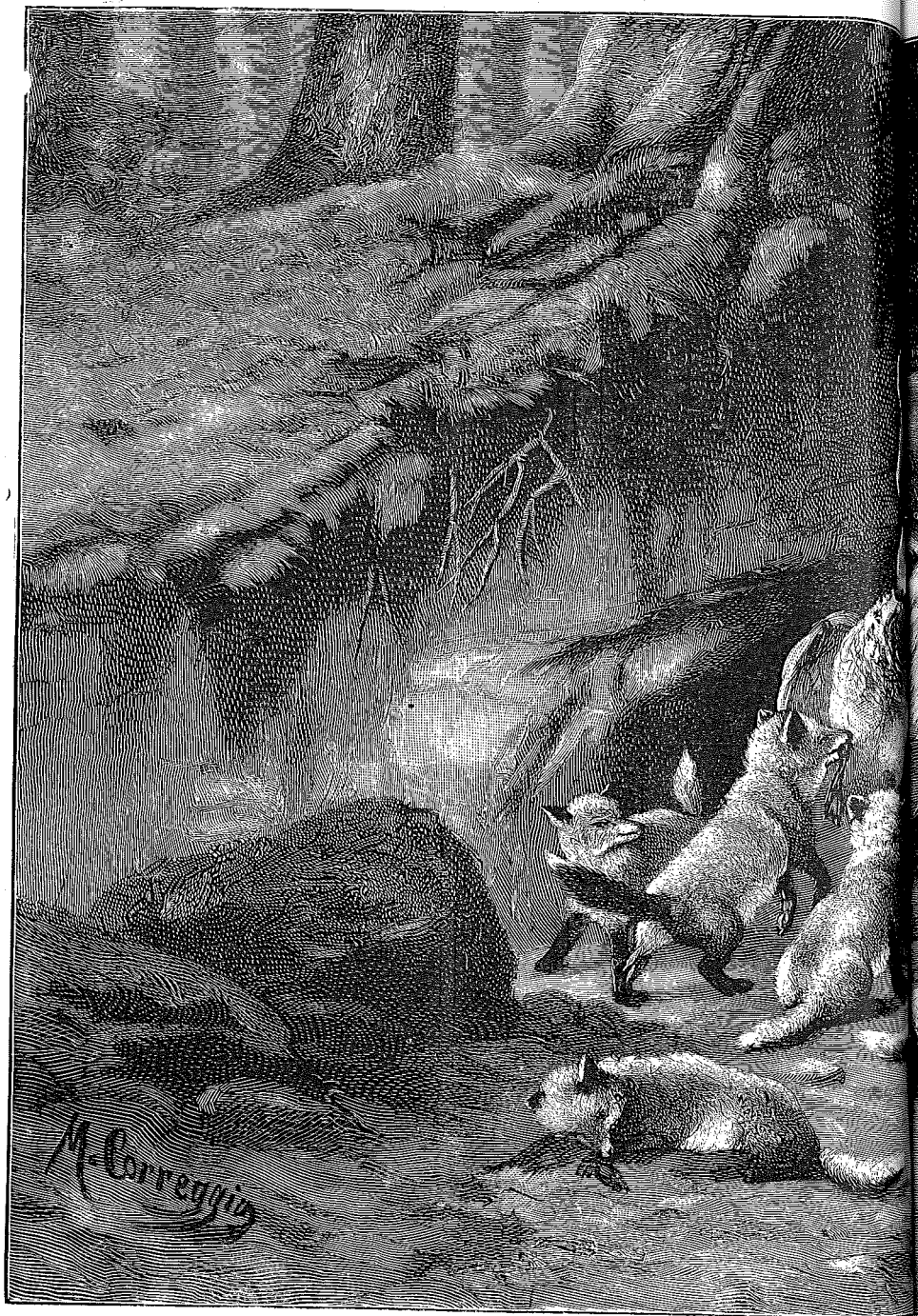
der undertiden kunde vise sig i dyresskikkelser
og spøge paa steder, hvor de under sit jorde-
liv havde udsøbet en eller anden sig for-
brydelse. Vi befandt os for øieblikket i egne,
hvor i henrundne tider udfud fra alle ver-
dens lande, sjørøvere og andre onde men-
nesker, havde udsøbet sin afskyelige haand-
tering, og da jeg saa den blaa flamme og
atter hørte hylene, blev jeg levende mindet
om historien fra min ungdom, og det fore-
kom mig, at jeg befandt mig lige overfor
et spøgelsesliv med mandskab af onde aander.

„Da det blev fuldstændig lyst, sluktede
den blaalige flamme, og vi saa, at vi havde
et virkeligt brag foran os. En baad blev
sat ud og nu straks bemanded. Vi nærmede
os fartøjet, praiede det og hørte stemmer,
som svarte os fra kahytten. Jdet vi derpaa
roede rundt braget, fik vi øie paa en mand,
som med hoved og skuldre bøjede sig ud gjen-
nem kabytsvinduet.

„Ingen af eder maa gaa ombord“, sagde
han. „Nogle af dyrene er inat komne løs,
og de er farlige.“

„Og farlige saa de ogsaa isandhed ud;
thi i samme øieblik kom flere hænner hen i
bragets bagdel. De rettede rasende sine øine
mod os og saa i høieste grad forfulnede ud,
hvilket ikke var besynderligt, da de i næsten
en uge ikke havde faat mad. Gaaden løste
sig nu paa en meget naturlig maade.

„Fartøjet havde nemlig ombord et mena-
geri, hvormed en nordamerikaner vilde rejse
til Kalifornien, og undervejs besøgte han
alle sydamerikaniske havne. En orkan havde
imidlertid drevet skibet ud i sjøen, hvor det
havde mistet masterne og hjælpeløs drev om-
kring som en bold for bølgerne saa længe,
at dyrene var aldeles medtagne af sult.
Mandskabet var yderst daarligt, da halv-
parten blot var folk, som pleiede at stille
med dyrene og vise dem frem. Menageriets
eier var sin egen kaptajn og maatte ganske
og aldeles forlade sig paa sin styrmands
kynlighed i sjøvæsenet. De havde gjort gjen-
tagne forsøg paa at faa reist en nødmask;
under det sidste forsøg var denne styrret over-
ende og havde slaat istykker buret, hvori
hænerne befandt sig. Mandskabet havde
da skyndsomt maattet flygte ind i kabytten
og blive der, indtil næste morgen dagslyset
vilde sætte dem istand til at flyde dyrene
eller paa en eller anden maade fange dem

levende. Ilden ombord paa vort skib havde bragt dyrene i den vildeste ophidselse, og i et øieblik havde folkene ment, at de saa et brændende skib. Allerede om aftenen havde de søgt at faa overblik over dækket ved at luse op med nogle brændbare flydende sager, som de havde hos sig. Dette lys var det altsaa, som folkene i baaden havde set. Og da man siden opdagede vort skib, havde man benyttet samme middel for derved om muligt at tiltrække sig vor opmærksomhed.

„Vi hjalp selvfølgelig de skalkars mennesker med at faa bugt med de vilde dyr. Det krævede ikke liden anstrængelse, forsigtighed og klogskab. Nogle maatte skydes, andre lykkedes det lidt efter lidt at faa levende tilbage til sine bur, hvor der blev sørget for, at de ikke kunde komme ud igen.

„I tre dage blev vi liggende i nærheden af hinanden. Vi hjalp dem at faa op nødmaster, og hvad der ikke var mindre vigtigt, vi forsynte dem med en masse kjød af vor hvalfisk, hvorved menageriets eier frelstes fra aldeles at blive ruineret, da hans madforsyning til dyrene var sluppen op. Siden har vi hørt, at de lykkelig naaede frem til Kollæv, og nu er de formodentlig forlængst i Kalifornien.“

Saaledes fortalte sjømanden. Jeg takkede ham for hans interessante meddelelse, som baade jeg og flere andre med største spænding havde lyttet til. Maatte den bidrage til, at vore læsere ikke for snart lader spørgelsefrugten faa magten over sig. De mest gaadefulde ting vil tilslut let vise sig ligesom i dette tilfælde at have en naturlig forklaring.

Hvad gavn gjør missionen?

Ikke sjelden spotter missionens modstandere over det, som de kalder unyttige arbeide paa at ombende hedninger, og de klager over, at man saaledes kaster de mange gode penge bort til noget, som ingen frugter bærer. En saadan herre, som vel var en bekendt opdagelsesreisende, men en erklæret fiende af missionærerne og deres gjerning, fik engang følgende svar af den berømte videnskabsmand Darwin: „De fortæller om Deres landgang paa Sydhavsøerne og fælder nedfældende domme over missionen der.

De skulde hellere takke missionærerne, at de har gjort beboerne til kristne. Havde de endnu været hedninger ved eders ankomst, vilde I være blevne dræbte og fortærede som saa mange før eder. Jeg ved ikke, om det vilde være Dem særdeles kjært paa en saadan haandgribelig maade at blive overbevist om den gavn, som kristendommen og missionen gjør.“

Det er et bidrag i den retning, som skulde gives her i det følgende, uden at man dog bør glemme, at der ogsaa er andre frugter af missionen end dens gavnlige virkninger i det ydre.

Iste lanat fra Landingspladsen ved stationen (Kat*) i Labrador gaaer en baad, i hvis planter navnet „Kitty“ er skaaet, op og ned paa hølgen. Der er ikke noget særligt at se paa den, det er en baad som mange andre, men den har dog en eierdommelig historie at fortælle. Engana hørte den til paa en skafelig hvalfanger, „Kitty“, som laa og aenemkræbde Hudsonbugten paa fangst. Som det desværre ikke sker saa ganske sjelden, blev „Kitty“ indekluttet af ismasserne og knust; kun med møie reddebe mandskabet sig. Kapteinen og 10 matroser besatte den største af de to baade og naaede lykkelig land. Men de faldt i hænderne paa hedenfke eskimoer; disse overrumplede dem bagfra og dræbte dem alle. For dem, som var i den anden baad, lykkedes det at undslippe og naa det aabne hav, og nu dreves de udenom det nordligste fjeld paa Labrador. Derfra drev strøm og vind dem mod syd. Det stod bedrøvelig til med den lille klynge i baaden. De smaa forsyninger var snart forbrugte, tørsten blev bestandig mere pinlig, sulten afkræftede dem og kulden tilkædte dem ynkelig; saaledes naaede de skibbrudne ind mellem øerne ved Kat. Da saa de paa en gang nogle smaa baade dukke frem i det fjærne, de nærmede sig med stor hurtighed. En forfærdelig skræk greb dem, for det var eskimoer i sine hurtige kajakter. Nu forestod der sikkert dem den samme lod, som havde ramt deres ulykkelige kamerater. Enhvert forsøg paa at undfly vilde være spildt; de umattede lemmer negtede at yde tjeneste, der var ikke længere nogen kraft forhaanden. Derfor hengav de sig i sin

*) En af Bredremenhedens stationer.

grusomme skjæbne. Alt er eskimoerne ogsaa ved haanden, tager den paa skæbetaug og ror skyndsomt gjennem brændingen mod land. Baaden bliver halet op, og da bærer eskimoerne dem ind i sin hytte, lægger dem blødt paa mosleiet, hylser dem til med varme skindtepper og bringer dem, hvad de har af mad og drikke. De slibbrudne er i allerhøjeste grad forbausede; i hvilke hænder er de dog komne?

Det skulde de snart erfare; thi da det bliver aften, tager en eskimo en bog frem, læser i den med høj stemme, og dernæst begynder han at synge en salme. Sproget var fremmed, men nu ved de slibbrudne, at de er i en kristelig eskimoerhytte vel forvarede. Saa skjøn som den aften havde vel endnu ingen sang lydt for dem.

Saa snart vinden tillod det bar eskimoerne atter matroserne hen i baaden og førte dem til missionsørboligen i Otak. De ulukkelige blev naturligvis modtagne paa det venligste og plejede; de var i en yndelig tilstand. De frodne lemmer maatte tildels opereres, men de kom sig dog efterhaanden alle fem. Tre af dem gik med siksleilighed hvidpaa; de to andre kom med missionsstribet "Harmony" til sine hjem i England. Baaden, i hvilken de havde reddet sig, blev i Otak til et minde.

Mon disse fem matroser nogensinde i sit liv vil glemme, hvilken forskjel der er mellem hedninger og kristne?

En dyrebar hilsen.

It barn var sygt i nogen tid, men faderen ansaa ikke sygdommen for farlig, sjørend han en dag kom hjem og fandt sin hustru badet i taarer. Paa hans spørgsmaal om aarsagen dertil, svarede hun: "Der er foregaat en stor forandring med vor lille gut siden imorges, og jeg frygter, at han er døende. Gaa ind til ham og sig ham det; thi jeg kan ikke."

Faderen gik ind og satte sig paa sengen, og idet han lagde sin haand paa guttens pande, følte han den kolde dødsbed.

"Mit barn, ved du, at du maa dø?"

Den lille gut saa paa ham og spurgte: "Er det sandt, er det virkelig døden, jeg føler at nærme sig?"

"Ja, mit barn, du er døende."

"Mon jeg lever til aften?"

"Jeg ved det ikke; det kan vist være forbi naar som helst."

Da saa barnet atter paa sin far og sagde: "Da kommer jeg jo til Jesus inden aften. Ikke sandt?"

"Jo, min gut, du kommer hjem til Frelseren, maaste inden aften", svarede faderen, idet han vendte ansigtet bort, forat gutten ikke skulde se hans taarer.

Men gutten, som alligevel saa dem, sagde: "Græd ikke for min skyld, far. Naar jeg kommer til himmelen, vil jeg gaa lige hen til Jesus og sige ham, at saa længe jeg kan hufte, har du altid søgt at føre mig til ham."

Lykkelig barn og lykkelig far!

Magrundet frygt.

En af de bedste regenter i Frankrig var Ludvig den ellefte. Ved mildhed og retfærdighed, ved nedsettelse af skattebyrderne og forbedring af retspleien gjorde han sig fortjent til folkets hjærlighed. Efterat han 1493 havde besæget tronen, lod han sig give en fortegnelse over alle sine forgjængeres hoffolk og tjenere og satte kors ved deres navne, som han vidste, havde båret hans bestigste modstandere og medarbeidet hans tronbestigelse. Af frygt for, at kongen vilde hevne sig, flygtede de bort fra hoffet. Men Ludvig lod dem kalde tilbage og sagde til dem:

"Det kors, jeg har sat ved eders navne, skal ikke minde mig om min hevn, men minde mig om at tilgibe eder for eders fornærmelser. Hevnen bringer aldrig nogen velsignelse med sig; derfor tilgiver kongen eder."

Saaledes vandt kongen den største og vanskeligste seir — seiren over sig selv. Men Hofmændene forlod kongen dybt beskjæmmede ved hans hjærmodighed.

Jo mere du har at begynde med, desto mindre vil du ofte have tilslut.

De penge, du selv tjener, er meget blankere end de, du faar eller arver.

"Stol paa Gud og hold eders krudt tørt", sagde Cromwel til sine soldater.

Det sidste brød.

Det var vinter og dyrtid i landet. I et hus i en landsby ved Harzbjergene i Tyffland sad en skovarbeiders familie omkring sit aftenmaaltid. Faderen havde i flere maaneder ikke haft arbejde og ikke tjent en skilling, og som følge deraf var der stor nød i familien. Der var blot libet brød paa bordet og endnu mindre sul. Moderen fordelte, hvad de havde, mellem sig og faderen og deres seks børn. Derpaa nød de alle med begjærighed det tarvelige maaltid. Snart var de færdige, og der laa endnu blot et stykke brød foran moderen. Da sagde en af børnene: „Mor jeg er sulten,“ og stak haanden frem og greb det brødstykke, som laa foran moderen.

Moderen vilde hindre den lille deri, men barnet havde allerede faaet fat i det og førte det til sin lille mund. Da lagde moderen haanden foran øinene og græd. Børnene saa det, og blev alle stille; der var tyst i stuen som i en kirke. Tilfids kunde heller ikke de smaa holde taarerne tilbage, og selv faderen begyndte at hulke.

Da det ene barn, som havde taget brødet, saa dette, blev stykket tungt som jern i dets haand. Der blev ikke sagt et ord, og dog var alle dybt bevægede. Da forældre og børn havde siddet saaledes hensjunkne i sin sorg, reiste de sig; børnene omfavne de far og mor, kysede dem til godnat og gik derpaa tilfængs. Men det omtalte brødstykke havde den lille lagt fra sig, og det laa der urørt paa bordet; ingen af familien havde villet tage det.

Nogle dage senere stansede vinterstormene; der kom atter mildveir, faderen fik paany arbejde, og fra nu af herskede glæde og tilfredshed i hjemmet. Men hin aften glemte de aldrig.

Pas din tunge.

Herre, sæt en varetægt for min mund, tag vare paa mine læbers dør,“ beder David, og det er en bøn, som vi alle trænger at bede daglig. Ogsaa du, barn, trænger at bede ham om at bevare din tunge. Og gør det! Guff paa, det hjælper at bede!

Djævelen vil saa inderlig gjerne faa den unges tunge i sin magt. Han synes godt om at høre et barn være fint; han fryder sig, naar børn skjelder hverandre ud — eller bagtaler hverandre; og han og hans onde engle jubler, naar der kommer uhyk tale og raadden snak fra barnelæber, eller, naar endog den unge kan besmitte sin mund med at bande og sværge.

Bed Gud om at bevare og hjælpe eder, kjære børn, og fly endelig selskab med hver den, som du hører bander eller kommer med raadden tale.

Vogt eder ogsaa for løgn! Hvor forføreligt er det ikke, naar et barn har vænnet sig til at lyve? Tal altid hel og fuld sandhed. Det er Guds vilje, og det staar du du dig i længden paa; det kan nok være godt i øieblikket at hjælpe sig med en løgn; men du kan være sikker paa, at det alligevel lønner sig meget daarlig; du vil altid komme længst med sandhed.

